

Handläggare
Pernilla Johnni
08-508 276 50**Till**
Trafiknämnden
2016-03-10

Tillgänglighetsarbeten 2015. Slutredovisning

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner slutredovisningen av genomförda tillgänglighetsarbeten 2015.

Lars Jolérus
Tf. förvaltningschefAnne Kemmler
Tf. avdelningschef

Sammanfattning

I stadens budget för 2015 med inriktning för 2016 och 2017 framgår att Stockholm ska vara en tillgänglig stad för alla dess invånare. Alla, oavsett funktionsförmåga, ska ha rätt till full delaktighet. Kontorets tillgänglighetsarbete drivs utifrån stadens program för delaktighet och ligger också i linje med de lagkrav som finns med avseende på undanröjande av ”enkelt avhjälpna hinder”. Av budgeten följer vidare att alla stadens nämnder och bolag ska ta ansvar för och se tillgänglighetsfrågorna som en naturlig del av den dagliga verksamheten. Stockholm ska vara en tillgänglig stad. Enkelt avhjälpna hinder ska snabbt och effektivt åtgärdas. Förutom enkelt avhjälpna hinder har kontoret förbättrat busshållplatser och anlagt samt kompletterat ledstråk.

Trafikkontoret
AnläggningFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 276 50
Växel 08-508 272 00
pernilla.johnni@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

Den 19 februari 2015 fattade trafiknämnden genomförandebeslut om investeringsåtgärder för 20 mnkr under 2015 för att öka tillgängligheten för personer med nedsatt funktionsförmåga. Utgiften för projektet slutade på 22,7 mnkr fördelade på 17,9 mnkr för åtgärder i innerstaden och 3,6 mnkr i ytterstaden samt 1,2 mnkr för trappor. Anledningen till överskridandet var att kontoret efter ett par år med entreprenörsrelaterade bekymmer hade prioriterade

åtgärder på hög som behövde utföras och en entreprenör som hade möjlighet att utföra arbetena.

Åtgärderna och ombyggnaderna i utemiljön har omfattat övergångsställen, gångpassager, busshållplatser, justering och byte markbeläggning, planering av ledstråk, komplettering av taktila beläggningar, komplettering av räcke, kontrastmarkeringar i trappor och nedsänkningar vid lastplats/handikapplats. Alla åtgärder har utformats i enlighet med stadens handbok "Stockholm - en stad för alla. Handbok för utformning av en tillgänglig och användbar miljö". Åtgärder och ombyggnader har utförts såväl i inner- som ytterstaden.

Kontoret har även fortsatt sitt arbete med att sprida kunskap genom insiktsutbildningar, föredrag och samarbete samt bedrivit utvecklings- och påverkansarbete kring tillgänglighetsfrågan.

Bakgrund

I stadens budget för 2015 med inriktning för 2016 och 2017 framgår att alla stadens nämnder och bolag ska ta ansvar för och se tillgänglighetsfrågorna som en naturlig del av den dagliga verksamheten. Stockholm ska vara en tillgänglig stad. Enkelt avhjälpna hinder ska snabbt och effektivt åtgärdas.

Av mål 1 i "Stockholm – en stad för alla, Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2016" antaget av kommunfullmäktige 2011-06-13 följer att "Alla ska kunna förflytta sig, vistas i och använda Stockholms stads inne- och utemiljö." Programmet har sin utgångspunkt i FN:s principer om mänskliga rättigheter.

På trafikkontoret finns stor kompetens och erfarenhet inom området tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Ombyggnader, utvecklingsarbeten och andra förbättringar för att öka tillgängligheten har utförts under många år.

Tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning har ökat men fortfarande återstår mycket arbete för att Stockholm ska bli en stad för alla.

Sedan juli 2010 gäller lagen om undanröjande av "enkelt avhjälpna hinder". Tillämpningsföreskrifterna återfinns i BFS 2013:9.

"Ett hinder mot tillgänglighet eller användbarhet på en allmän plats ska alltid avhjälpas, om hindret med hänsyn till de praktiska och ekonomiska förutsättningarna är enkelt att avhjälpa." (PBL 2010:900 8 kap 12§)

Exempel på åtgärder som omfattas av "enkelt avhjälpna hinder" är nedsänkningar vid övergångsställen och andra passager, utbyte av

rännadalar, kontrastmarkering av busshållplatser, övergångsställen och trappor, anläggning av ledstråk, komplettering med handledare i trappor, infällning av släta ytor i ojämn beläggning och nedsänkning av kantsten vid handikapparkeringsplats.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Rådet för funktionshinderfrågor har beretts möjlighet att yttra sig över ärendet vid möte 2016-02-09. Synpunkterna från rådet har inarbetats i tjänsteutlåtandet.

Projektets genomförande

Åtgärderna och ombyggnaderna i utemiljön har omfattat övergångsställen, gångpassager, busshållplatser, planering av ledstråk, byte/komplettering av markbeläggning, komplettering av taktila beläggningar, komplettering av räcke, kontrastmarkeringar i trappor samt nedsänkningar vid lastplats/handikapplats. Alla åtgärder har utformats i enlighet med stadens handbok "Stockholm - en stad för alla. Handbok för utformning av en tillgänglig och användbar miljö". Åtgärder och ombyggnader har utförts såväl i inner- som ytterstaden.

Korsningar (övergångsställen/passager) har byggts om i innerstaden på följande platser:

- Tegelbacken
- Scheelegatan/Hantverkargatan
- Sankt Paulsgatan/Torkel Knutssonsgatan
- Sankt Paulsgatan/ Timmermansgatan
- Sankt Paulsgatan/ Björngårdsgatan
- Sankt Paulsgatan/ Bellmansgatan
- Tideliussgatan 12, 3st
- Tideliussgatan/Rosenlundsparken, 2 st
- Tideliussgatan/Blekingegatan
- Blekingegatan/Assessorsgatan
- Bohusgatan/Rutger Fuchsgatan, 2 st
- Bohusgatan 31
- Bohusgatan/Blecktorssstigen
- Malmgårdsvägen/Ljustergatan, 2 st
- Karlavägen/Skeppargatan
- Karlavägen/ Sibyllegatan
- Karlavägen/Floragatan
- Karlavägen
- Östermalmsgatan/Uggleviksgatan, 4 st
- Östermalmsgatan/Bragevägen
- Markvardsgatan/Tulegatan, 2 st

- Markvardsgatan/Döbelnsgatan, 4 st
- Rehnsgatan/Döbelnsgatan
- Luntmakargatan/Rehnsgatan, 2 st
- Luntmakargatan/Kungstensgatan, 2 st
- Rådmansgatan/Luntmakargatan, 3 st

Busshållplatser har i innerstaden byggts om på:

- Bohusgatan/Rutger Fuchsgatan, 2 st
- Karlavägen/Skeppargatan

Kantstensnedsänkningar har utförts på följande platser:

- Sankt Paulsgatan/ Timmermansgatan
- Bohusgatan/Blecktornsstigen
- Malmgårdsvägen/Ljustergatan
- Malmgårdsvägen/Lilla Mejtens gränd
- Drottninggatan 89

I ytterstaden har busshållplatser på följande platser byggts om:

- Bredängs allé

Korsningar (övergångsställen/passager) har byggts om på följande platser i ytterstaden:

- Äspholmsvägen
- Skärholmens gårdsväg
- Bengt Bagares gränd
- Lingvägen
- Hauptvägen
- Fagersjövägen

Under året har 124 trappor belägna på Södermalm, Norrmalm, Östermalm, Kungsholmen, i Hägersten samt i Hammarbyhöjden kontrastmarkerats. Ansvaret för att underhålla kontrastmarkeringarna i redan markerade trappor kommer att lämnas över till avdelningen för stadsmiljö under året.

Under 2012 inleddes ett arbete med att ta fram strategier för ”enkelt avhjälpna hinder”. Arbetet slutfördes under 2014 och Trafiknämnden godkände kontorets strategi vid sammanträdet den 13 april 2015.

Kontoret har sedan 2012 arbetat med att förbättra kunskapen kring hur ledstråk byggs och används för att på bästa sätt fylla sitt syfte. Detta arbete har lett till framtagandet av skriften ”*Ledstråk – varför och hur gör jag?*” som blev färdig i augusti 2015. Den 3 september 2015 hölls ett seminarium där skriften och kontorets arbete med ledstråk presenterades. Till seminariet inbjöds landskapsarkitekter

från trafikkontoret och exploateringskontoret samt upphandlade konsulter landskap.

Måluppfyllelse

Stadens övergripande mål är att Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök och i trafiknämndens verksamhetsmål framgår att ”Stockholm ska vara tillgängligt för alla”. Genom att på ett systematiskt sätt ta bort hinder som omöjliggör eller försvårar för personer med nedsatt funktionsförmåga att kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap har trafikkontoret bidragit till en förbättrad tillgänglighet inom sitt ansvarsområde.

Arbetet med tillgänglighetsfrågorna överensstämmer också med de mål som fastställts i ”Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2016”. Programmet antogs av kommunfullmäktige 2011-06-13.

Tidplan

Projektet har genomförts under år 2015.

Ekonomi

I stadens budget för 2015 angavs att arbetet med att göra Stockholm tillgängligt för alla är prioriterat. Genomförandebeslut på 20 mnkr godkändes av trafiknämnden 2015-02-19.

Utgiften för projektet slutade på 22,7 mnkr fördelade på 17,9 mnkr för åtgärder i innerstaden och 3,6 mnkr i ytterstaden samt 1,2 mnkr för trappor. I budgeten var fördelningen 11,4 mnkr för innerstaden, 8 mnkr för ytterstaden och 0,6 mnkr för trapporna.

Anledningen till att mängden utförda åtgärder förskjutits från ytter- till innerstaden är att ytterstadsentreprenören sa upp kontraktet i början av året. När den nya entreprenören var upphandlad och på plats kunde de inte utföra allt det arbete som planerats. Vissa åtgärder kunde kontorets övriga årsentreprenörer dock utföra. Det fanns alltså handlingar framme för att kunna utföra åtgärder enligt budget men kontoret behövde också göra en avvägning mellan de olika typer av åtgärder som entreprenören var upphandlad för att utföra. Innerstadentreprenören kunde trots att de också kom igång sent få mycket gjort och tog också på sig att utföra fler objekt eftersom det fanns färdiga handlingar framme. Budgetposten för kontrastmarkering i trappor ökades också eftersom kontoret kunde ta fram ytterligare trappor i behov av kontrastmarkering.

Anledningen till att investeringsomfattningen i genomförandebeslutet överskreds var att kontoret var mån om att

försöka utföra så mycket som möjligt efter ett flertal år då budgeten inte har kunnat utnyttjas på grund av olika entreprenörsrelaterade problem och önskade åtgärder har lagts på hög. Kontoret omfördelade pengar från ytterstaden till innerstaden där det fanns möjlighet att utföra åtgärder samt till trappor där det också fanns ytterligare potential att utföra tillkommande arbeten.

Kontoret beviljades statlig medfinansiering enligt beslut 2014-10-20 för ”Tillgänglighetsåtgärder linje 135; 12 hållplatser och 12 övergångsställen”. Finansieringen avsåg 15 % av kostnaderna, som mest 0,84 mnkr. På grund av svårigheter att få åtgärder i ytterstaden utförda kunde pengarna inte utnyttjas under 2015. Hållplatsåtgärderna planeras utföras under 2016 med finansiering med som mest 30 % av kostnaden enligt beslut 2015-12-04.

	Innerstad	Ytterstad	Totalt
Övergångsställe/hpl	17,9	3,6	21,5
Trappor	0,8	0,4	1,2
Övrigt (soffor mm)			
Summa	18,7	4,0	22,7
Summa i genomförandebeslutet	11,7	8,3	20

Kontorets övriga tillgänglighetsarbete

Insikt:

Kunskap och förståelse är viktigt för att skapa en god tillgänglighet och användbarhet. Under 2015 har kontoret arrangerat fyra insiktsutbildningar, två för snöröjningsentreprenörer och två för kontorets tjänstemän (nyanställda). Vid dessa tillfällen fick deltagarna bland annat pröva på att ta sig fram i rullstol samt gå med synnedsättning i utemiljön samt få information om olika funktionshindergruppers behov.

Information & erfarenhetsutbyte

Kontorets tillgänglighetsarbete har rönt stort intresse både nationellt och internationellt. Under 2015 har kontoret tagit emot studiebesök från Sapporo i Japan och informerat om tillgänglighetsarbetet. En presentation av trafikkontorets tillgänglighetsarbete hölls i maj 2015 på Svenska institutet för journalister från olika delar av världen. Ett seminarium kring ledstråk hölls i september med målgruppen landskapsarkitekter; dels medarbetare på trafik- och exploateringskontoret samt för konsulter inom landskap.

Förankrings- och överlämningsarbete

Ett framgångsrikt tillgänglighetsarbete kräver ett gott samarbete och dialog med funktionshinderrörelsen. För utbyte av information och synpunkter har besök gjorts hos både de lokala råden för funktionshinderfrågor och trafiknämndens råd för funktionshinderfrågor. Kontoret har under året fortsatt samarbetet med Stockholms läns landstings syncentral på Kungsholmen genom två gemensamma träffar. Samarbetet har lett till fördjupad kunskap kring synskadefrågor och vilka specifika behov just personer med nedsatt syn/blinda har samt skapat en förståelse för hur kontoret arbetar med utformning av gatumiljön.

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att trafiknämnden godkänner slutredovisningen avseende genomförda tillgänglighetsarbeten 2015.

Slut